

Pomen človeške mikrobiote za zdravje, rast, razvoj in dobro počutje

ali
Moje telo je bivališče za druga živa bitja

Izr. prof. dr. Jana Ambrožič-Dolinšek
UM, FNM, PEF, maj 2019

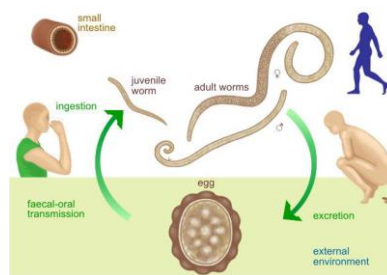
Mednarodno konferenca: »PREHRANA, GIBANJE IN ZDRAVJE«, kongresna dvorana Zdravilišče Radenci,

Pomen človeške mikrobiote za zdravje, rast, razvoj in dobro počutje ali Moje telo je lahko bivališče za druga živa bitja

Izr. prof. dr. Jana Ambrožič-Dolinšek, UM, FNM, PEF, maj 2019

Mednarodno konferenca: »PREHRANA, GIBANJE IN ZDRAVJE«, Zdravilišče Radenci,

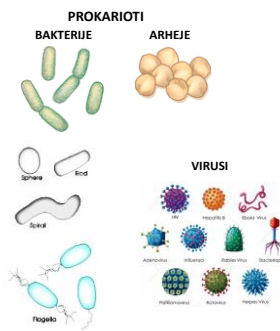

Človeška glista

Moje telo je lahko bivališče za druga živa bitja

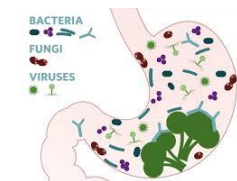

Kaj je mikrobiota in mikrobiom?

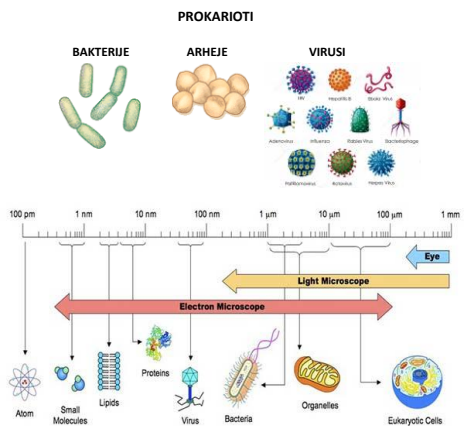

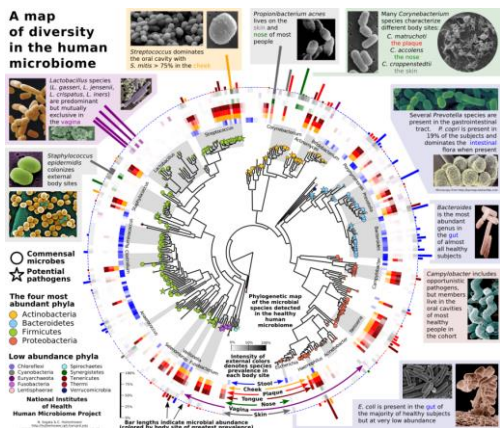
Mikrobiota
Združba vseh mikroorganizmov v/na telesu človeka ali v točno določenem bivališču - habitatu.

Mikrobiom
Združbo celotnega genoma (vsi geni, ves genski material) mikroorganizmov v/na telesu človeka ali točno določenega bivališča - habitata.

Mikroorganizmi
mikroskopsko majhna živa bitja;
bakterije, arheje, protisti, glive in virusi

Kako je s številčnostjo vseh vrst mikroorganizmov?

100 TRILJONOV

Človeški mikrobiom sestavlja več kot 100 trilijonov bakterij, gliv, praživali, virusov, ki živijo na ali v telesu.

10X

V človeškem telesu je 10x več mikrobnih celic kot človeških celic in večina teh celic se nahaja v prebavni cevi, še posebej v debelem črevesu.

Bakterije našega mikrobioma so nujno potrebne za ohranjanje zdravja in so vključene v vzdrževanje bioloških procesov kot so:

$E=mc^2$ Izkoriščanje E iz hrane	RETINOL RIBOFLAVIN BIOTIN NIACIN Proizvodnja vitaminov	T Regulacija imunskega sistema	Regulacija glukoze in metabolizma	Zaščita pred patogenimi mikroorganizmi

SIMBIOTSKI odnos

Sožitje med človekom in mikrobioto se spreminja tekom razvoja človeka

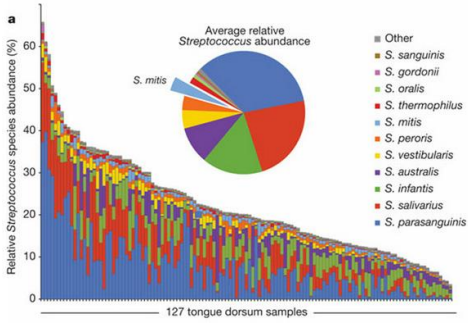
Mikrobiom vsake osebe se lahko spreminja v odvisnosti od življenjskega sloga, prehrane, gibanja, patogenov, zdravljenja z antibiotiki, in drugih dejavnikov okolja

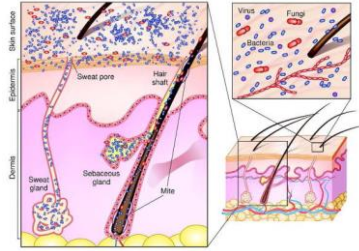
Kje se nahaja mikrobiota?

KOŽA

Skin Microbiome: Looking Back to Move Forward
Journal of Investigative Dermatology

Vsak človek ima svojo zbirko bakterij. Na slik so različni soji bakterije *Streptococcus* izolirane z 127 človeških jezikov

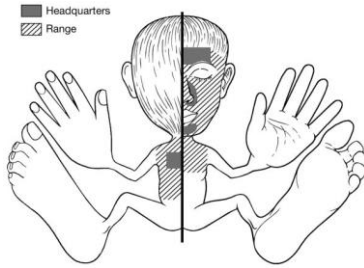
Mikroorganizmi (virus, bakterije in glive, pršice) prekrivajo površje telesa in jih najdemo globoko v lasih in žlezah.

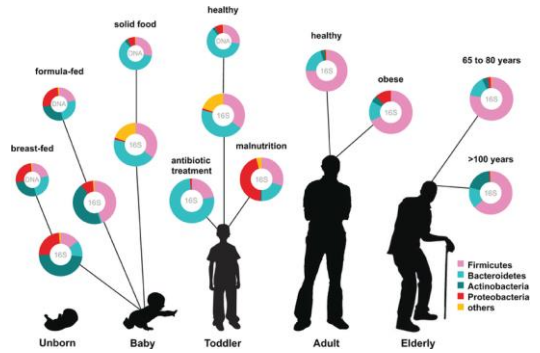
MATERINSKI MIKROBIOM

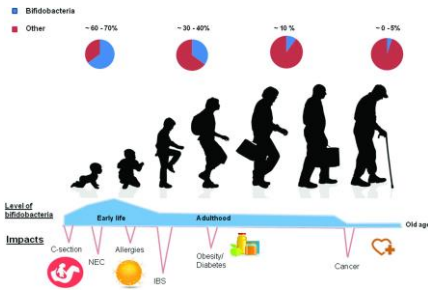
Otrok v maternici je praktično brez mikroorganizmov. Otrok je tako zavarovan celih 9 mesecev.

Prevladujoča mesta in razporeditev kolonizacije mikrobiote. Prilagojeno po »Ekologija človeške kože«.

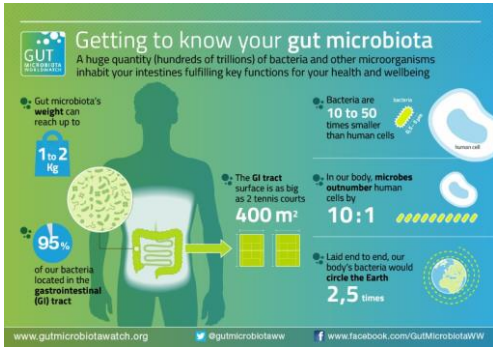

Značilno spreminjanje mikrobiote človeka skozi čas, pri čemer na spreminjanje vplivajo različni dejavniki različnih stopnjah človeškega življenja.

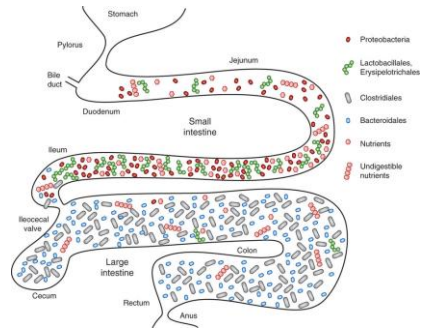

Značilno spreminjanje mikrobiote človeka skozi čas, pri čemer na spreminjanje vplivajo različni dejavniki različnih stopnjah človeškega življenja.

Kje jih je največ?

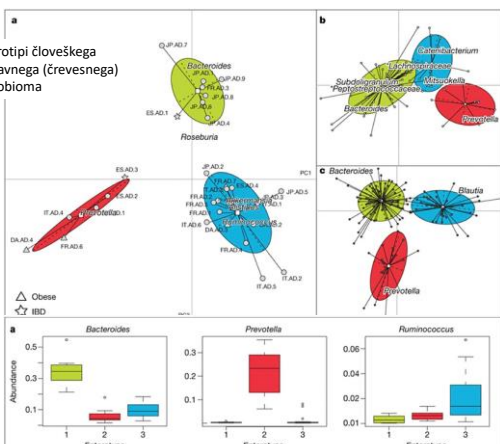

Gostota bakterij in vrstna pestrost v različnih delih črevesa

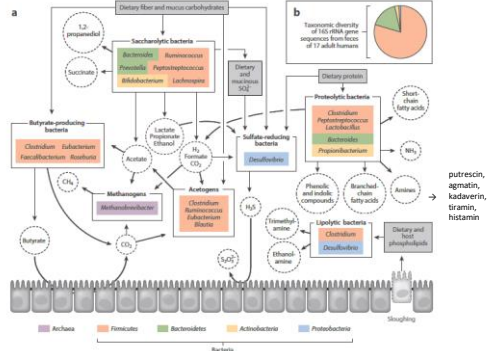

Naša črevesna mikrobiota tehta skupaj do 2 kg in je tople dom približno 100 bilijonom bakterij! V g človeškega blata je več bakterij kot je ljudi na planetu Zemlja.

Enterotipi človeškega prebavnega (črevesnega) mikrobioma

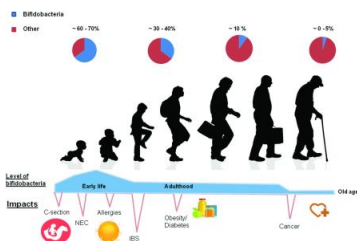
Annu. Rev. Microbiol. 2015. 69:31-48

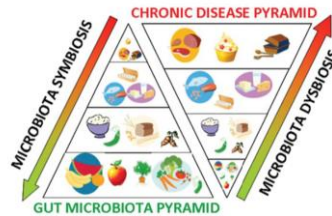
Trophic networks in the human large bowel. (a) Complex nutrients available for microbial growth are indicated in gray boxes. Genera characteristic of major metabolic groupings are in colored boxes, and their main metabolic products are in dashed circles. The single epithelial layer that separates the microbial community in the gut lumen from the host is shown at the bottom. (b) Pie chart illustrating the taxonomic diversity of 16S rRNA gene sequences from fecal samples of 17 adult humans (106).

Kaj vpliva na mikrobioto?

- Starost
- Spol
- Dieta
- Zunanji dejavniki (antibiotiki)
- Stres
- Fiziološki dejavniki

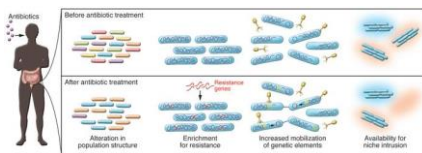
Primerjava Mediteranske in Zahodne diete

Primerjava mediteranske in zahodne diete in njun vpliv na črevesno mikrobioto.

Deehan EC, Walter J. *The fiber gap and the disappearing gut microbiome: Implications for human nutrition.* Trends Endocrinol Metab. 2016. doi:10.1016/j.tem.2016.03.001.

Antibiotiki

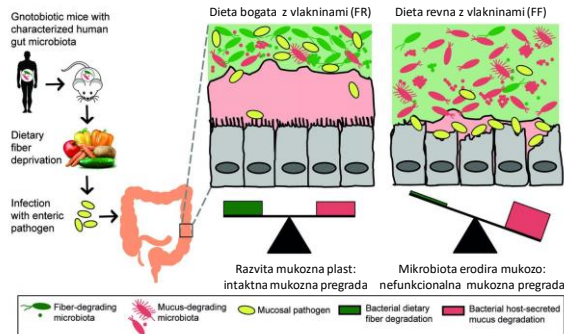

Fiziološki učinki antibiotikov:

- Spremenjena struktura mikrobiote,
- Spremenjena telesna sestava in povečano nalaganje maščob,
- Pospešen nastanek „metaboličnega sindroma“,
- Zaviranje imunskega sistema.

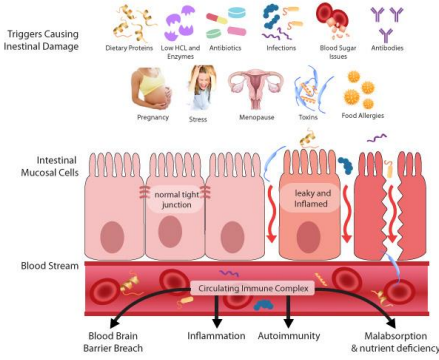
Antibiotics and the gut microbiota
Sheetal R. Modi, James J. Collins, David A. Relman. 2014
J Clin Invest. 2014;124(10):4212-4218. doi:10.1172/JCI72333.

Dieta

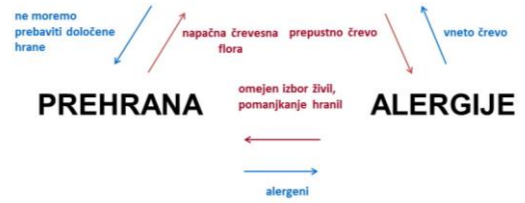
<https://medicalxpress.com/news/2016-11-high-fiber-diet-gut-microbes-colon.html>

Sindrom prepustnega črevesja

<https://culturesmarket.in/leaky-gut-syndrome/>

ČREVESJE

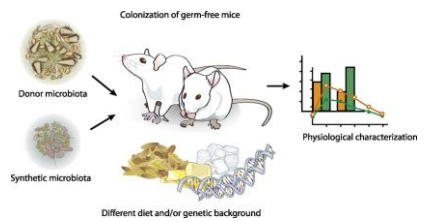

ALERGIJA ali INTOLERANCA

Katera starost? RAZVITO V OTROŠTVU 2% ODRASLIH 6-8% OTROK ima alergije Pravilna TAKOŠNJA odstev v dveh urah ali manj koža prebrava sluzne pod Je smrtelna? DA če magline kožne, sušilec nosu, lahko povzročijo hudo reakcijo	Intoleranca Katera starost? KATERAKOLI STAROST 45% CELOTNE POPULACIJE tpi za intoleranco Pravilna ZAKAŠNELJA od 2 do 72 ur po zaužitju živila napihnjenost, bolečina v sklepih (IBS), utrujenost, slabost, glavobol, probiotične težje
Najbolj pogoste alergije: ARAŠKI, LEŠNI, JAGCA, MLKO, RIBE in LUPINICA	Najbolj pogoste intoleranc: PIŠKAVA, GLUTEN, MLKO, SAČI, ŽELJAZO
Koliko živil? Redko več kot 1 ali 2 živil. Alergije so PONOVLJAJOČE in trajajo VSE ŽIVLJENJE Enotavna diagnoza	Koliko živil? lahko mnogo živil. Intoleranca so ZAČASNE in MINEJO, ko začasno izločimo živila Zanimi zakasnega odziva težje diagnosticiramo. Pomagajo laboratorjske teste

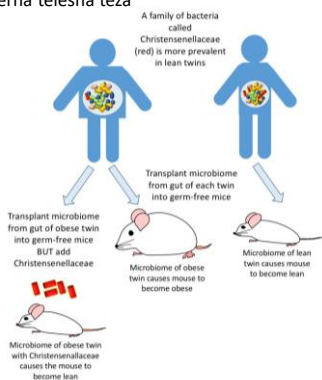
PLUS medicare
pomagajo laboratorjske teste

Mikrobiota in prekomerna telesna teža

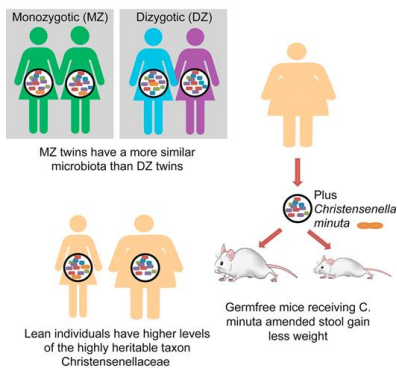
<http://diabetes.diabetesjournals.org/content/62/10/3341>

Mikrobiota in prekomerna telesna teža

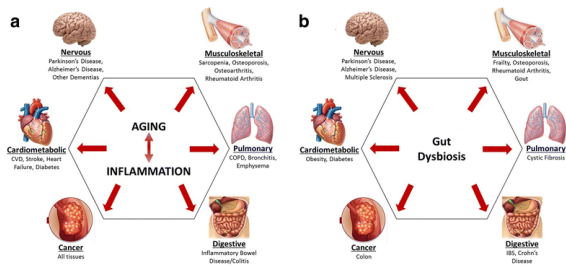
<http://diabetes.diabetesjournals.org/content/62/10/3341>

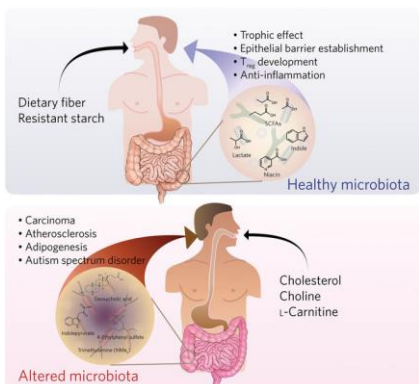
Genetika

Cell 2014 159, 789-799DOI: (10.1016/j.cell.2014.09.053)

Ali je mikrobiota pomembna za ohranjanje zdravja?

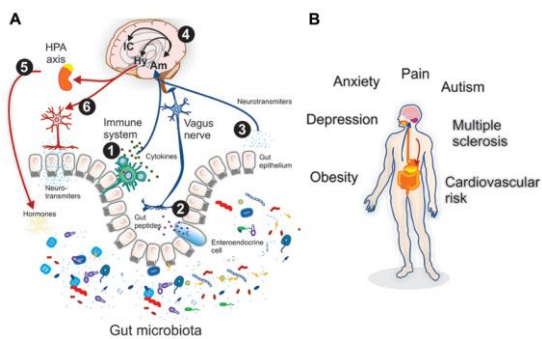
nature chemical biology | VOL. 10 | JUNE 2014 | www.nature.com/naturechemicalbiology

Črevesne bakterije in delovanje možganov

oziroma

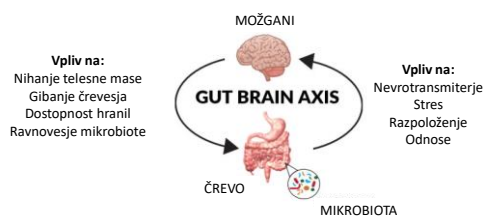
Nekaj »prav čutimo v drobovju«?

Radovan Kozmos, Delo Znanost
čet, 06.03.2014, 10:00

Os črevesje-možgani (Gut-Brain Axis)

OS ČREVESJE-MOŽGANI

Uravnotežena prehrana:

- nespredelana živila
- veliko vlaknin
- rezistentni škrob
- polifenoli

Enolična prehrana:

- industrijsko-predelana živila
- rafinirani sladkorji
- malo vlaknin
- umetna sladila, emulgatorji, ojačevalci okusa, ažveploin nitriti
- ostanki antibiotikov in pesticidov

MKROBIOTA

EUBIOZA

DISBIOZA

Probiotiki

Živi mikroorganizmi, ki takrat ko jih je dovolj veliko izboljšajo zdravje gostitelja:

Bakterije:

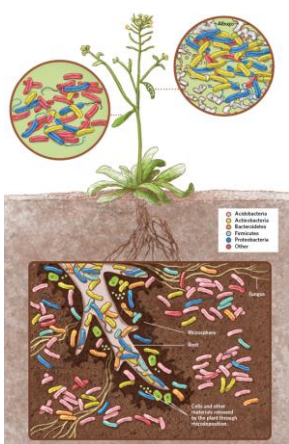
- Lactobacillus** - *casei* skupina (*ramnosus*)
- *acidophilus*
- *reuteri*
- *plantarum*

Bifidobacterium skupina - *lactis Bb12*, *infantis*, *animalis*, *longum*

Kvasovke

- *Saccharomices boulardii*

Prebiotiki

How Manipulating the Plant Microbiome Could Improve Agriculture

<https://www.the-scientist.com/?articles.view/articleNo/51422/title/How-Manipulating-the-Plant-Microbiome-Could-Improve-Agriculture/>

OHRANJENA NARAVA JE NAŠE ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE, NAŠ NARAVNI KAPITAL

DO LETA 2050 BODO IZGUBLJENE EKOSISTEMSKÉ USLUGE ZNAŠALE

https://www.zrss.si/.../gradivo/lancar_Ekosisemske_usluge.pptx

Zapomni si, da je človeško telo tudi neke vrste ekosistem. Tako kot varujemo ekosisteme v naravi moramo varovati tudi svoj ekosistem. Nujno varujmo naša mikrobiota!

OHRANJANJE NAŠEGA MIKROBIOMA JE NAŠE ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE IN NAŠ NARAVNI KAPITAL

Hvala za pozornost!

Remember, the human body is an ecosystem. We need to preserve ecosystems in nature, and that includes our own. We need to preserve the human microbiome.